

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

Одеський національний політехнічний університет, Одеса

Нестабільна ситуація в Україні загострює проблему стального розвитку її бізнес середовища. Перед підприємцями все частіше постають питання максимізації своїх доходів. Саме тому питання обліку доходів на сьогодні є найбільш актуальними. Безумовно процеси обліку доходів підприємства в Україні розкриваються у безлічі наукових напрацювань, зокрема: С. Голов, [5], Ф. Бутинця[4], Н. Дорош [7]. Проте, враховуючи різний досвід в сфері обліку доходів, специфіку діяльності підприємств обрана тематика все ще є актуальною. Це підтверджується останніми публікаціями молодих вчених, таких як: С. Шипіна[10], Н. Фірко[9]. та інші.

Таким чином, метою даної статті є дослідження проблем обліку доходів на підприємстві. Досягнення визначені мети передбачає вирішення наступних завдань:

- дослідити теоретико-правові вимоги щодо обліку доходів;
- за результатами вивчення наукової, навчальної та методичної літератури визначити перелік проблем, пов'язаних із обліком доходів підприємства;
- сформулювати пропозиції щодо опрацювання визначених проблем.

За результатами дослідження теоретико-правових вимог щодо обліку доходів підприємства визначено, що методологічні засади формування, оцінювання і визнання у бухгалтерському обліку інформації про доходи, а також порядок їх розкриття у фінансовій звітності визначають П(С)БО №15 «Дохід» [1]. Основними завданнями організації обліку доходів діяльності підприємства є забезпечення:

- правильного визначення та достовірної оцінки доходів підприємства;
- правильного і повного документального оформлення і своєчасного відображення в реєстрах обліку доходів та результатів діяльності;
- контролю за виконанням договорів по реалізації продукції;
- контролю за правильним визначенням фінансового результату від звичайної діяльності з метою оподаткування;
- своєчасного одержання достовірної інформації про фінансові результати підприємства;
- контролю за рухом та наявністю прибутку на підприємстві;
- узагальнення інформації про наявність та рух нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) підприємства, тощо.

Аналіз наукової літератури щодо виділення проблемних питань обліку доходів дозволив узагальнити основні проблеми (таблиця 1.1).

Визначені проблеми можна умовно розділити на дві групи: ті що виникають в наслідок не раціональної організації обліку доходів на підприємстві, і ті, що є наслідком не узгодженості вимог чинного законодавства. Так, найбільш пошироною проблемою в обліку доходів є повнота та своєчасність їх відображення.

До напрямів її вирішення можна віднести: автоматизацію процесів обліку доходів, впровадження додаткових реєстрів грошових потоків тощо, проведення на підприємстві внутрішнього аудиту доходів. Подальша робота в рамках обраної теми спрямована на вивчення підходів до провадження внутрішнього аудиту доходів на підприємстві.

Таблиця 1.1 – Проблемні питання в обліку доходів

Проблемне питання обліку доходів	ПІБ автора
Повнота та своєчасності відображення доходів у системі обліку	Швиденко А. Бровко В.[11]
Визнання доходом авансу від покупця	Малюта Ю. [8]
Відсутність єдиної інформаційної бази норм і нормативів підприємства для контролю і обліку за доходами підприємств	Бірюкова О. [3]
Невідповідність класифікації доходів за П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» та П(С)БО 15 «Дохід»	Дерій В. [6]
Невпевненість продавця в оплаті відвантажених товарів, бо продавець не може визнавати дохід під час відвантаження товарів без їх оплати.	Алерта К. [2]

Список літератури:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства Фінансів України від 29.11.99., у ред. від 10.01.2012 р. [ел.рес.] // Офіц. Веб—портал ВР України: законодавство. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затверджено наказом Міністерства Фінансів України від 29.11.99., у ред. від 10.01.2012 р. [ел.рес.] // Офіц. Веб—портал ВР України: законодавство. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>
3. Бірюкова О. Проблеми обліку доходів і витрат підприємства [Текст] / О. Бірюкова// Бухгалтерський облік — 2004.— № 19. — С. 6–7.
4. Бутинець Ф.Ф. Аудит: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів [Текст] / Ф.Ф. Бутинець. — Житомир: ПП «Рута», 2002. — 672 с.
5. Голов, С. Міжнародні стандарти фінансової звітності: вдосконалення та застосування [Текст] / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. — 2008. — № 11. — 43–47с.
6. Дерій В. Проблеми обліку витрат і доходів підприємства та перспективи їх вирішення в Україні [Текст] / В. Дерій. // Бухгалтерський облік і аудит — 2000 — № 12 — 864 с.
7. Дорош Н.І. Аудит : Методологія і організація [Текст] / Н. Дорош // - В-во „Знання” — 2001 — 451 с.
8. Малюта Ю. В. Проблеми обліку доходу [Текст] / Ю. Малюта // Бухгалтерський облік і аудит. — 2008 — 234с.
9. Фірко Н. Б. Економічна суть та класифікація доходів підприємства : Теоретичні аспекти.[Текст] / Н. Фірко// Бухгалтерський облік і аудит. — 2009.
10. Шипіна С.Б. Облікове відображення доходу від реалізації: Відмінності МСФЗ 18 «Виручка» та П(С)БО 15 «Дохід» .[Текст] / С. Шипіна// Вісник ЖДТУ — 2012 — №2 — 165с.
11. Швиденко А. І. Бровко В. М. Облік доходів підприємства: сучасна практика, проблеми, шляхи вдосконалення[Електронний ресурс] — Режим доступу: [http://www.khibs.edu.ua/1\(6\)2009/R2/4.pdf](http://www.khibs.edu.ua/1(6)2009/R2/4.pdf)